

Un 'mapping' recrea el transgressor mural de l'absis de l'església de Palau-sator destruït el 1969

I 50 anys després torna el color

SÍLVIA OLLER
Girona

La tarda del 4 de febrer del 1969, l'aleshores rector de l'església de Sant Pere del petit municipi de Palau-sator (Baix Empordà), Nicolau Moncunill, i el pintor Lluís Bosch esperaven la visita d'un grup d'estudiants de Belles Arts de Barcelona, interessats, suposadament, pel mural que des de feia poques setmanes decorava l'absis romànic de l'església parroquial. No eren unes pintures convencionals, sinó molt transgressores per l'època i d'aspecte naïf, on apareixien personatges com Hitler, Martin Luther King, el Che Guevara, J.F. Kennedy, Gandhi i Fidel Castro al costat d'un Crist amb pantalons de pana sense crucificar i amb els braços alçats. Un mural trencador pel seu contingut en una Espanya immersa en plena dictadura amb què l'artista pretenia il·lustrar la nova església sorgida del Concili Vaticà II: la bondat divina, la justícia terrenal i l'església dels pobres.

Aquelles pintures encarregades pel rector Moncunill al pintor Lluís Bosch Martí, inaugurades la vigília del dia de Nadal del 1968, havien suscitat molt d'interès, de manera que la visita d'aquell grup d'estudiants de Belles Arts no va fer sospitar gens ni al llavors rector ni tampoc al pintor. En realitat, però, no eren estudiants, sinó un grup de vándals de la ultradreta que, després d'escoltar durant deu minuts les explicacions de l'artista Lluís Bosch sobre el significat de les pintures, els van començar a agredir i a destrossar el mural llançant-li pintura negra i vermella mentre cridaven "Viva Cristo Rey, Kaput" i "Abajo los herejes".

Sobre com va viure aquella agressió en dona fe l'exrector Nicolau Moncunill al llibre *Un crit a Palau-sator*, publicat el 1994 coincidint amb el 25è aniversari de l'efemèride. "Quatre o cinc se'm tiraren a sobre, em colpejaren, em trencaren les ulleres i em tiraren a terra davant mateix de l'altar major... M'amençaren amb una pistola i amb una cigarreta encesa dirigida als ulls em digueren que, si deia res més o cridava, me'ls cremarien". El rector recorda com un dels

PERE DURAN / NORD MEDIA

Al mural, d'aspecte naïf, hi apareixen personatges com el Che Guevara, Gandhi, Hitler o Kennedy

vándals li deia, mentre li pegava: "Pare, jo he vingut per la força, a mi m'hi han obligat". El pintor també va resultar ferit i tots dos van acabar lligats als bancs de l'església. Els dos asseguren que van rebre amenaces anònimes per crear i permetre

Un grup de vándals d'ultradreta van agredir el pintor i el rector i els van deixar lligats en uns bancs de l'església

aquelles imatges en una església. Mai no han transcendit els noms i cognoms dels autors d'aquella agressió ni dels que els van obligar a portar-les a terme, tot i que les víctimes asseguren que tenen sospites fundades sobre els seus autors.

Des del 1969 l'absis d'aquesta pe-

tita església estava pintat de blanc després que el Bisbat de Girona l'emblanquínés després dels fets. El pròxim 4 de febrer, el mateix dia i a la mateixa hora que es va destruir el mural (a les 19 hores), es presentarà públicament la restitució virtual de les pintures en un acte que gaudirà de la presència de la consellera de Justícia, Ester Capella.

L'única diapositiva que fins aleshores es conservava del mural ha servit per recrear mitjançant la tècnica del *mapping* (projecció d'una imatge sobre una superfície real) unes pintures que tenen 29 figures. A més de les ja apuntades també destaca la presència de personatges de la història de Catalunya com Salvador Espriu, els abats Oliba i Escarré, Pompeu Fabra i Jacint Verdaguer, com també una sardana. També hi apareixen els Reis Catòlics, filòsofs com Aristòtil o sant Tomàs d'Aquino o el papa Joan XXIII.

Una de les imatges que es veurà amb la tècnica del *mapping* serà en color i una altra, que exemplifica com va quedar el mural després de l'atac, serà en blanc i negre. La regidora de Cultura, Mei Pagès, va explicar ahir que la intenció del Consistori és donar a conèixer aquesta part de la història per mitjà de visites guiades a l'església.

Més enllà de la restitució virtual de les pintures, que el Consistori interpreta com un "exercici de memòria històrica" i un homenatge a les dues víctimes que van patir l'agressió, l'Ajuntament de Palau-sator obrirà un centre d'interpretació amb material de l'època perquè les pintures puguin ser interpretades correctament. També preveu que el públic que s'aproximi a la parròquia quan estigui tancada pugui veure el mural i l'interior de l'església des del cancell previ pagament d'un petit donatiu.●

CRÍTICA DE CLÀSSICA

Reflexió

OBC

Intèrprets: Cor Madrigal – Cor de Cambra de Granollers
Direcció: Harmut Haenchen
Lloc i data: L'Auditori (26/I/19)

JORGE DE PERSIA

Dues cares de la mateixa moneda en aquest concert del director alemany, que ja ens havia visitat fa uns quants anys amb un resultat, cal dir-ho, ineficax. No l'he vist treballar en assajos, de manera que no sé fins on pot o vol arribar. Aquest cop el programa tenia molt d'interès, ja que incorporava obres molt sensibles que, a més, es programen poc, com són *Meer stille op. II2* de Beethoven, una joia del romanticisme amb poesia de Goethe, i *Nänie* i *Schicksalslied*, poesies de Schiller i música de Johannes Brahms, lament d'amor el primer i al·lusió a la incertesa de l'ésser humà que, sumades a la reflexió de Goethe sobre l'home i la naturalesa, són un compendi de l'època que Brahms reprèn amb una certa mirada nostàlgica.

Són obres de gran exigència vocal que els cors van treballar a consciència. Veus joves, potència, sensibilitat en els matisos, un bon equilibri de les seccions i bon treball expressiu. La dicció –caldria una especialització– no sempre va ser clara, però en general va tenir un molt bon resultat. És molt interessant i important aquesta col·laboració que propicia l'OBC amb aquests cors. Per part del director, bon coneixedor del repertori alemany romàntic i del treball vo-

El director podia donar més de si pel que fa a resposta de l'orquestra? O no ho va saber fer?

cal, formidable sobretot puntuant certs detalls de la partitura i amb bona resposta. L'orquestra va respondre a un bon nivell, malgrat les aparents dificultats que podia plantejar la poca il·luminació de l'escenari aquesta segona part. Però esclar, aquesta seqüència coral-instrumental no és comparable al compromís d'una simfonia, i molt menys de la complexitat d'escriptura de la *Tercera* de Schumann, que van interpretar a la primera part.

I aquí sorgeixen algunes reflexions. ¿El director podia donar més de si pel que fa a resposta de l'orquestra en aquesta obra i no ho va fer, i va constatar el sostre que li imposava una orquestra que no domina aquest repertori i els pocs assajos de què disposava? O no ho va saber fer? Ningú no dubta de la gran trajectòria d'aquest mestre, però cal pensar que treballar amb orquestres de centreeuropa en aquests repertoris és molt diferent de fer-ho aquí, on cal esperar que els músics portin l'obra ben estudiada i que hagin fet un exercici de conjunt.●

PANORAMA

La ciutat de Barcelona opta a ser Capital Mundial de l'Arquitectura

ARQUITECTURA ▶ L'Ajuntament de Barcelona treballarà amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya per presentar la ciutat de Barcelona a la designació de Ciutats Mundials de l'Arquitectura, una iniciativa de la Unesco i de la Unió Internacional d'Arquitectes. A proposta de l'arquitecte i regidor del PSC Daniel Mòdol, divendres es va aprovar per unanimitat al ple municipal de Barcelona una declaració institucional de suport a aquesta iniciativa. La declaració reconeix "el

paper de l'arquitectura i el valor de l'arquitectura urbana com a factor de qualitat de vida" i entén que Barcelona "pot i vol tenir un paper en el debat i disseny de les polítiques urbanes i arquitectòniques del present i del futur de les ciutats del món". Per aquesta raó, opten des d'ara a la nominació de Capitals Mundials de l'Arquitectura "per crear noves sinergies entre la cultura i l'arquitectura en un món cada vegada més urbà". / Redacció

La Seu Vella no podrà ser patrimoni mundial fins al 2023

POLÍTICA CULTURAL ▶ El ministre de Cultura, José Guirao, considera que la Seu Vella de Lleida compleix les condicions necessàries per optar a patrimoni de la humanitat per la Unesco, però va avisar que la candidatura no podrà ser efectiva fins a l'any 2023. Guirao va fer aquestes declaracions en el transcurs d'una visita al monument amb la consellera de Cultura, Laura Borràs, després de l'acte inaugural de les obres de la nova seu del Museu d'Art Jaume Morera de Lleida, que s'ubicarà a l'antiga Audiència Provincial de

la ciutat. El ministre va recomanar a la candidatura que l'expedient sigui "impecable" i que al darrere es congreguin associacions culturals, perquè "la Unesco valora positivament la mobilització ciutadana". Guirao va descartar que la situació política pugui afectar la candidatura del Turó. "Al Consell de Patrimoni hi ha tots els partits polítics i el que es prioritza és el valor patrimonial; no es fa política partidària, no se n'ha fet fins ara i no se n'hauria de fer en un futur", va concloure. / Pau Echaz